

Ny udenlandsk Literatur.

Die Genfer Convention. Historisch und kritisch-dogmatisch, mit Vorschlägen zu ihrer Verbesserung, unter Darlegung und Prüfung der mit ihr gemachten Erfahrungen und unter Benutzung der amtlichen, theilweise ungedruckten Quellen bearbeitet von Dr. C. Lueder, ordentlichem Professor der Rechte an der Universität Erlangen. Mit dem von Ihr. Maj. der Deutschen Kaiserin gelegentlich der Wiener Weltausstellung gestifteten Preise durch die internationale Jury gekrönte Preisschrift. Erlangen, 1876. E. Besold.

Alene den formidable Titel — vi have dog forkortet den noget! — giver en Formodning om, at Forfatteren, Professor Lueder, ikke fører nogen fransk Pen, og en Læsning af Bogen vil tilfulde bekræfte denne Formodning. Bogen er i Virkeligheden ægte tysk i Sind og Skind. Den vrimler af milelange Perioder med indskudte Parentheser og Parenthesers Parentheser, som der hører betydelig Taalmodighed til at arbejde sig igjennem, og dens tyske Aand giver sig ogsaa Udtryk gjennem Udfald mod Franskmændene, hvilke Udfald her neppe ere paa deres Plads. Men forøvrigt maa Værket anerkjendes at være fortrinligt, og det indeholder paa sine 500 store Sider et overordenligt betydeligt Materiale.

Værket falder i to Dele: en historisk og en kritisk-dogmatisk. Den historiske, der udgjør noget over Halvdelen af hele Værket, begynder med en Udsigt over de Lejligheder, ved hvilke man i forrige Aarhundrede og i nærværende Aarhundredes første Halvdel støder paa den Tanke, der ligger til Grund for Genfer-Konventionen. Derefter omtales udførligt den af Genferen Henri Dunant udfoldede Virksomhed, særlig hans

Ny udenlandsk Literatur.

Die Genfer Convention. Historisch und kritisch-dogmatisch, mit Vorschlägen zu ihrer Verbesserung, unter Darlegung und Prüfung der mit ihr gemachten Erfahrungen und unter Benutzung der amtlichen, theilweise ungedruckten Quellen bearbeitet von Dr. C. Lueder, ordentlichem Professor der Rechte an der Universität Erlangen. Mit dem von Ihr. Maj. der Deutschen Kaiserin gelegentlich der Wiener Weltausstellung gestifteten Preise durch die internationale Jury gekrönte Preisschrift. Erlangen, 1876. E. Besold.

Alene den formidable Titel — vi have dog forkortet den noget! — giver en Formodning om, at Forfatteren, Professor Lueder, ikke fører nogen fransk Pen, og en Læsning af Bogen vil tilfulde bekræfte denne Formodning. Bogen er i Virkeligheden ægte tysk i Sind og Skind. Den vrimler af milelange Perioder med indskudte Parentheser og Parenthesers Parentheser, som der hører betydelig Taalmodighed til at arbejde sig igjennem, og dens tyske Aand giver sig ogsaa Udtryk gjennem Udfald mod Franskmændene, hvilke Udfald her neppe ere paa deres Plads. Men forøvrigt maa Værket anerkjendes at være fortrinligt, og det indeholder paa sine 500 store Sider et overordenligt betydeligt Materiale.

Værket falder i to Dele: en historisk og en kritisk-dogmatisk. Den historiske, der udgjør noget over Halvdelen af hele Værket, begynder med en Udsigt over de Lejligheder, ved hvilke man i forrige Aarhundrede og i nærværende Aarhundredes første Halvdel støder paa den Tanke, der ligger til Grund for Genfer-Konventionen. Derefter omtales udførligt den af Genferen Henri Dunant udfoldede Virksomhed, særlig hans

epokegjørende lille Bog «Un Souvenir de Solferino»,*) og Forf. hævder bestemt — trods George Sands Indvendinger — at det navnlig er Dunant, der har givet den første Impuls til «det røde Kors» og hvad dermed staar i Forbindelse. Herpaa følger en Redegjørelse for, hvad den berømte Filantrop, den højtfor-tjente Gustave Moynier og det genfske «Société d'utilité publique» have udrettet. Betydningen af den internationale Konferencé i Genf i Oktober 1863 og dens Resultater udvikles, og endelig staa vi da ved den internationale Kongres i Genf i Avgust 1864 og den her afsluttede Konvention. I den historiske Dels sidste Afsnit gives en udførlig Fremstilling af Genfer-Konventionens videre Udvikling fra dens Afslutning indtil vore Dage (1875).

Værkets kritisk-dogmatiske Del meddeler først — som Basis for en eventuel Revision af Konventionen — de Domme, denne har været Gjenstand for baade før og efter den blev praktisk prøvet, og de Erfaringer, der i den fransk-tyske Krig gjordes med den. Derefter opkastes det foreløbige Spørgsmaal: ere disse Erfaringer af en saadan Natur, at Konventionen bør hæves? eller bør den, saafremt den opretholdes, ændres? Forf. advarer imod at afgjøre dette Spørgsmaal for letsindigt, og udtaler, at en alvorlig Prøvelse af det maa føre til det Resultat, at Konventionen vel bør bibeholdes, men at den dog bør ændres, fordi den lider af Mangler i en dobbelt Retning: enkelte af dens Paragrafer have vist sig uhensigtsmæssige og upraktiske, og paa den anden Side har den Huller, idet den savner forskellige vigtige Bestemmelser. Efter at saaledes Grundlaget for Revisionen er bragt tilveje og det, der bør være Grundprincippet for Konventionen, slaaet fast, gaar Forf. over til selve Revisionen. Her undersøges bl. A. følgende specielle Punkter: de saarede og syge Soldaters Behandling, Hjælpe-personalets Stilling, Beskyttelsen af Sanitetsanstalterne, Kjendetegnet (det røde Kors), Benyttelsen af Landets Befolkning til Hjælpeydelse, Konventionens Bekjendtgjørelsesmaade, Konven-

*) Lueder bemærker, at denne lille Bog er oversat paa «næsten alle europæiske Sprog». Dansk danner nok dog en Undtagelse!

tionens Udvidelse til Marinen og Søkrig m. m. Endelig fremsætter Forf. bestemt formulerede positive Forslag til Konventionens Revision og Videreudvikling.

Værket er helt igjennem præget af en forstandig rolig Aand, der holder sig ligesaa fjernt fra overdreven Humanitet og utidig Reformjagen som fra Stokmilitarisme og ubetinget Konservatisme. Det indeholder en stor Mængde overordenlig interessante Oplysninger, der fortjente at udbredes i videre Kredse.

I det Kapitel, hvor der gives en almindelig Skildring af de i Krigen 1870—71 med Genfer-Konventionen gjorte Erfaringer, fremhæver Forf. med god Grund, at en stor Del, vistnok største Delen, af de slette Erfaringer, der gjordes, skyldtes: Mangel paa Kjendskab til Konventionen. Ikke blot Soldaterne, men ogsaa Officererne, selv af de højeste Grader, og de militære Læger vare, paa sine Steder, i den Grad uvidende om Konventionen, at de neppe nok kjendte den af Navn. Den uundgaaelige Følge af denne Uvidenhed var: hyppige Forsyndelser imod Konventionen. Hovedansvaret for denne Uvidenhed bære naturligvis de vedkommende Myndigheder og Regeringer; men ganske naturligen frembyder her sig dog ogsaa det Spørgsmaal: kunde de private Foreninger af «det røde Kors» ikke gjøre noget for, at Genfer-Konventionen, og hvad der hører sammen hermed, blev mere kjendt af det store Publikum, end Tilfældet nu er. Ifjor blev her som bekjendt, — ja «bekjendt» er det dog nok strengt taget ikke — stiftet en «Forening til Syges og Saaredes Pleje under Krigsforhold», en Afdeling af «det røde Kors's» Forening. Ifølge Genfer-Konferencens Art. 4 har denne Forening i Fredstid «at beskæftige sig med Midlerne til i Krigstid at gjøre sig virkelig nyttig, idet den særlig forbereder alle Slags materielle Hjælpe-midler, og idet den søger at uddanne og oplære frivillige Sygeplejere». Det er jo muligt, at den danske Forening i Stilhed gjør, hvad denne Paragraf foreskriver; det er jo muligt, at den er i Færd med at «oplære frivillige Sygeplejere» m. m.; det er jo muligt, at den i denne Retning udfolder en betydelig Virksomhed. Men sikkert er det, at denne Virksomhed i

det Mindste maa foregaa meget skjult. Forsaavidt det store Publikum overhovedet aner, at der existerer en dansk Forening af det ovenfor anførte Navn, saa indskrænker dets Viden sig nok dog i alt Fald til Følgende: man véd, at der i April 1875 er blevet stiftet en dansk Forening for Syges og Saaredes Pleje under Krigsforhold; man véd, at denne Forening har faaet en meget net Bestyrelse, bestaaende af nogle Excellencer, Elefantriddere, Generaler og andre pæne Folk; man véd, at Foreningen har noget at gjøre med Noget, der hedder Genferkonference, og Noget, der hedder «det røde Kors»; men hvad dette «Noget» egentlig er for Noget, derom aner det store Publikum ikke meget. Hvis det véd, at Foreningen vil «organisere en Privathjælp» saa véd det i alt Fald ikke, hvorledes den har baaret sig ad hermed eller agter at bære sig ad. Hvis Foreningen hidtil ikke har virket efter noget større Omfang, og hvis den vil undskylde sin mindre omfattende Virksomhed med, at den har savnet Pengemidler og den fornødne Understøttelse hos Publikum, saa maa vi tillade os at svare, at denne Undskyldning dog ikke er ganske fyldestgørende. Thi de Mænd, der have taget Initiativet til Foreningens Dannelselse, og som fornuftigvis maa antages baade at have Interesse for og Kjendskab til Sagen, have ikke Lov til at mene, at de, efter at have «konstitueret» Foreningen, rolig kunne lægge Hænderne i Skjødets. Nu gjælder det netop at tage fat. Og hvis Foreningens Bestyrelse ønsker at vide, hvorledes den skal tage fat, vil den kunne faa dette at vide bl. A. hos Gustave Moynier i Genève. Med faa Midler vil der kunne udrettes særdeles meget, — forsaavidt Viljen er der. Danmark, der er det civiliserede Land, som sidst har faaet en Afdeling af «det røde Kors's» Forening, og som i det Hele i denne Sag har holdt sig tilbage i en ligefrem upassende, — men tillige overordenlig karakteristisk — Grad, bør dog nu endelig en Gang vaagne op af sin Døs, og se at indhente noget af det Forsømte.

Vi tillade os derfor at henstille Følgende til Bestyrelsens velvillige Overvejelse: Hvis Foreningen savner de fornødne Midler, saa bør den gjøre Noget for at skaffe dem tilveje;

med andre Ord: Foreningen bør paa en forstandig Maade søge at vække Publikums Interesse; den bør give Livstegn fra sig og i det Hele henlede Opmærksomhed paa sig og paa den Sag, den kæmper eller skulde kæmpe for. Udarbejd paa Grundlag af Lueders her omtalte Bog, paa Grundlag af Gustave Moyniers talrige Skrifter, paa Grundlag af den betydelige periodiske og øvrige fremmede Literatur, som Lueder tildels giver Anvisning paa, en populær, men dog nogenlunde fyldig Fremstilling af Genfer-Konferencens, «det røde Kors's» og Genfer-Konventionens Historie og hele Betydning! En saadan Fremstilling vilde sikkert kunne gjøre ikke ringe Nytte, og det er da et Arbejde, der burde kunne overkommes.

A. P.
